

SJØMATBEDRIFTENE

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
8504 Bergen

Sendes på e-post
postmottak@fiskeridir.no

Deres referanse: 25/5945

Trondheim, 15.10.2025

Innspill til reguleringsmøtet 5. og 6. november 2025

Sjømatbedriftene viser til invitasjon av 23.09.2025 fra Fiskeridirektoratet og har følgende innspill til møtet og reguleringene for 2026.

Sakslisten til møtet

I foreløpig sakliste for reguleringsmøtet er ikke breiflabb og kveite lagt inn som egen sak. Dette synes underlig ettersom det er innført regulering av fisket etter kveite i 2025 og en er kjent med at det jobbes med forslag angående breiflabb. Dette er viktige fiskerier langs store deler av kysten og innføring av reguleringer har potensiale i seg til å medføre store konsekvenser for et stort antall fiskere og ikke minst kjøpere.

Kvotefordeling, strukturkvoter og overregulering

Sjømatbedriftene har vært klar på at kvotefordelingen mellom flåtegruppene må ligge fast. Den opprinnelige/tradisjonelle fordelingen av kvoter mellom fartøygruppene er endret etter behandlingen av kvotemeldingen i 2024. Sjømatbedriftene støttet ikke en slik endring. Ulike avsetninger tatt fra toppen, før fordeling på ulike fartøygrupper, må begrenses.

Reduserte kvoter på ulike fiskeslag medfører at flere fartøy fisker sine tildelte kvoter. Behovet for overregulering går ned. Dette resulterer i flere faste kvoter på fartøynivå, noe som gjør det enklere for den enkelte fartøyeier å planlegge sin drift og leveranser til industrien.

Sjømatbedriftene legger til grunn at tidsavgrensede strukturkvoter etter 20/25 år blir tidsavgrenset etter tilbakefall til gruppen. Utfallet av kvotemeldingen gjør at de som har strukturert beholder sin fordel lengre enn tidligere forespeilet. Vedtatt modell X gir 50 % uttelling for gjenværende strukturkvote før tilbakefall til gruppa. Dette er en vesentlig økonomisk forskjell og merverdi i forhold til modell 2 som Sjømatbedriftene ga tilslutning til. Dette er videre vesentlig forskjellig fra hva som tidligere var lagt til grunn for strukturordningen.

www.sjomatbedriftene.no

De som ikke strukturerte skulle ikke bli skadelidende. Resultatet nå er at de som ikke har strukturert, eller har strukturert i liten grad, blir den tapende part ettersom tilbakefall med full fordeling på grunnkvotene blir utsatt. Når strukturkvotene faller tilbake til gruppen de kom fra blir de i praksis evigvarende. Det evigvarende kvotegrunnlaget har blitt styrket i tiden de var strukturkvoter.

- Kvotefordelingen mellom flåtegruppene må ligge fast, og med utgangspunkt i den fordeling som gjaldt før kvotemelding 2.0 ble lagt frem og vedtatt.
- Det innføres faste kvoter på fartøynivå, og iverksettes tiltak som bidrar til å redusere overreguleringen.

Ferskfiskordningen

Ferskfiskordningen ble etablert etter flere mindre vellykkede ordninger som skulle skaffe økt aktivitet i andre halvår. Ordningen har som politisk målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei, samt sikre hensiktsmessig avviking av torskefiskeriene i andre halvår.

Ferskfiskordningen har tidligere delvis blitt regulert i forhold til totalkvoten. Dersom avsetningen og innblanding settes for lavt kan det føre til at ordningen ikke utnyttes etter hensikten, og fiske blir ikke gjennomført.

Sjømatbedriftenes støtter i utgangspunktet at ordningen bør ha en fast avsetning, på lik linje med kystfiskeordningen og rekreasjon- og ungdomsfiske. Sjømatbedriftene ser potensialet av at ordningen også kan ha nytte av at havfiskeflåten deltar med egen avsetning, slik at alle flåtegrupper bidrar til levering av fersk fisk som gir stor aktivitet på sjø og land.

Til tross for Sjømatbedriftenes skepsis til bonusordninger generelt, viser en samlet gjennomgang av ferskfiskordningen og dens effekter at en videreføring er berettiget.

Sjømatbedriftene mener ferskfiskordningen bør opprettholdes da dette vil gi økte landinger andre halvår, samt sikre aktivitet og bearbeiding. Ordningen bør utvides og forbedres for å oppnå ytterligere virkning etter formålet.

Ferskfiskordningen videreføres og forbedres med utgangspunkt i følgende føringer.

- Det innføres et nedre gulv for ferskfiskordningen på 9500 tonn torsk.
- Det avsettes 6 % av den norske andelen av totalkvoten for torsk når kvoten settes til 200 000 tonn eller mer. Avsetningen tas fra respektive gruppekvoter.
- Oppstart av ordningen settes til 1. juli med innblanding på 30 %.
- Fangst som ikke går til humant konsum, skal ikke gi grunnlag for økt kvote på torsk.
- Det bør vurderes innføring av bearbeidingsplikt for torsk innenfor ferskfiskordningen. Bearbeidingen må utføres i Norge.

Kvotebonus for levendelagring

Levedelagring av torsk fører til mindre press på tradisjonelt levert torsk som igjen gir bedre markedspriser. Levendelagring av torsk har etter nedtrappingsmodellen startet i 2019 blitt kraftig redusert. I 2024 var det kun 3 anlegg og 8 fartøy som hadde aktivitet med levendelagring.

Volumet har blitt redusert fra 7449 tonn i 2019 til kun 960 tonn i 2024 og 1000 tonn i 2025. Usikkerheten med hensyn til kvote og bonus har ført til mindre satsing fra flåte og mottak for levendelagring. En ytterligere satsing på levendelagring vil mest sannsynlig føre til økt interesse og aktivitet for hele levendeselementet. Sjømatbedriftene mener derfor det er viktig å fortsette satsingen og at en kan utvikle næringen slik vi har sett på hyse levert levende, som for mange er blitt en standard.

Sjømatbedriftene foreslår at avsetningen økes og settes til 1500 tonn med 50 % kvotebonus, med oppstart 1. februar.

Snøkrabbe

Det avsettes 30 % av totalkvoten til levering av levende snøkrabbe. Fartøyene må fritt kunne planlegge leveringer uten tidsfrister. Slik kan de planlegge sammen med industrien når det er mest lønnsomt å levere og for å hindre press i mottakskapasiteten.

Forvaltningen bør være restriktive til å ordninger som samfiske eller kvotesammenslåing. Dette er ordninger som trolig vil stimulere til omsetning av rettigheter, gi større press for landindustrien og stimulere til mer ombordproduksjon.

Sjømatbedriftene holder fast ved at fartøy som er rigget for fangst og levering av levende snøkrabbe fortsatt kan gis tillatelse for slik fangst, forutsatt leveringsavtale med aktuelle industriaktører. Dette innebærer at også nye fartøy kan tas inn, utover tildelingen av tillatelser som allerede foreligger.

Sjømatbedriftene legger til grunn at fangst av snøkrabbe skal bidra til å styrke sjømatindustrien gjennom bearbeiding på land langs kysten. Dette ved at:

- avsetningen til levendefangst settes til 30 % av totalkvoten for 2026
- ikke tillate samfiskeordning eller kvotesammenslåing
- alle kvoter til fangst og levering av snøkrabbe gis i størst mulig grad som faste fartøykvoter uten overregulering
- fredningsperioden for fangst til levering av levende snøkrabbe begrenses fra 01.07. til 31.10.
- kvoteåret settes fra og med november
- det settes krav om ordnede forhold for mannskapet på linje med den øvrige norske fiskeflåten

Forbud mot å fiske hyse i Finnmark

I tidsrommet fra og med 01.04.2025 til og med 15.06.2025 var det forbudt for fartøy på eller over 15 meter største lengde å fiske hyse med snurrevad innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene avgrenset i vest mot Ø 027°39,42' (Kinnarodden) og i øst mot N 70° 21,70' (Svartnes lykt). Fiskeridirektoratet kan åpne for fiske dersom innblanding av torsk, hyse og sei under minstemål til sammen er under 15 % i antall i de enkelte fangster.

Sjømatbedriftene legger til grunn at området ikke bør være stengt som utgangspunkt. Det har kommet mange nye reguleringer om hvordan utformingene på snurrevadbruket skal være. Industrien ønsker ikke småhyse til produksjon, men det å stenge området er for strengt. Et alternativ er å endre maskevidden fra 125 mm til 132 mm for å hindre for mye innblanding av fisk under minstemålet.

Stengingen i 2025 førte til at det var vanskelig å utøve fisket. Det ble samtidig fisket i det stengte området i et direktefiske etter torsk og sei. Fisket i 2025 viste at fangstene ikke hadde for stor innblanding av fisk under minstemålene.

Hysefiske og fiske etter sei med not i 2. halvår

Sjømatbedriftene ber om at av reguleringene håndheves strengt slik at felt blir stengt ved behov. Sjøtjenesten må være aktivt til stede der fisket skjer.

Agnkvoter

Det bør gis økte agnkvoter som igjen kan gi reduserte kostnader for fiskeri som gir bedre kvalitet og sikrer helårslige industriarbeidsplasser. Sjømatbedriftene støtter Fiskernes Agnforsyning sitt forslag til økte agnkvoter.

Uer

Regulering av fisket etter vanlig uer. Det har over år kommet rapporter fra store deler av kysten, om større mengder uer, fra noe som blant fiskere oppfattes som lokale bestander. Det tas store bifangster av uer slik at direktefisket, etter for eksempel lange, må stoppes på grunn av for stor innblanding. Uer er som kjent rødlistet, og en ønsker at forskningsinnsatsen økes, med mål om å få ueren ut av rødlista, slik at det igjen kan startes direkte fangst av arten.

Vassild

Forskningsinnsatsen må som et minimum økes til også å omfatte Nordsjøen, hvor en stor del av totalkvoten (40 %) landes som bifangst i dag. Det rapporteres om større innblanding av vassild i fangster i nord og det er et ønske om å få økt forskningsinnsatsen også her.

Stenging av «Trænadjupna» i mars måned må oppheves. Grunnlaget for stengning, med hensyn på innblanding av sei/hyse er ikke til stede lenger.

Forskning på datafattige bestander

Sjømatbedriftene ønsker økt forskning på datafattige bestander som for eksempel brosme, lange, kveite og breiflabb. Disse bestandene har blitt beskattet hardere på bakgrunn av lavere kvoter på torsk og hyse.

Eksempelvis antar man at disse bestandene ikke er «vandrende» i samme grad som andre mer kommersielle bestander. Det bør stadfestes i hvilken grad artene vandrer, og regulering må legges opp deretter.

Det må etableres en forskningsmetodikk som tar hensyn til at disse bestandene anses som «lokale», som i stor grad vandrer lite, langs hele kysten. Fangstinnsats i «lokale» områder må hensyntas i større grad i fremtidig bestandsforskning.

Reguleringene må ta hensyn til at fisket er viktig langs hele kysten og delvis til forskjellige tidspunkter. Dersom det for eksempel blir innført kvoter med stor grad av overregulering, vil det i praksis innføres et konkurransefiske som kun vil tilgodese deler av kysten. Det vil gjerne være til ulempe for de deler av kysten der disse fiskeriene har tradisjon og har vært viktige over lang tid. Faste fartøyskvoter til aktive fiskere de siste 3-5 årene kan gi en rettferdig fordeling.

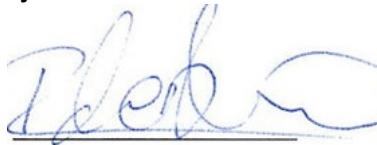
Forutsigbarhet

For å kunne levere ferske fiskeprodukter til et krevende marked hele året må det ikke komme større endringer i fastsatte reguleringer. Dette være seg stopp i fiske av en art som igjen fører til stopp i andre fiskeri, slik vi har sett i 2025.

Forsiktighetsprinsippet må ligge til grunn slik at en kan starte med en lavere tildeling på begynnelsen av året, slik at det ikke blir et stopp som igjen fører til permitteringer og redusert markedspriser/markedsadgang.

Med hilsen

Sjømatbedriftene

Robert Eriksson

administrerende direktør

Geir Martin Lerbukt

faglig leder fangst og industri

Kopi: NFD, postmottak@nfd.dep.no